

A ט"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף ט of מסכת נזיר
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes הלל ובית שמאי regarding
הריני נזיר
מנ הגרוגרות ומן הדבילה
If a person states I shall be a Nazir from dried or pressed figs;
And the three approaches to this Machlokes

The תנא קמא holds
פליגי אי הוי נזיר
They disagree in whether he becomes a Nazir. However,
לא פליגי
דלא הוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
They both agree that he did NOT accept a Neder from eating גרוגרות וצמוקין.

רבי יהודה holds
פליגי אי הוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
They disagree whether he accepted a Neder from eating גרוגרות וצמוקין. However,
לא פליגי דאינו נזיר
They both agree that he does NOT become a Nazir.

רבי נתן holds
לא פליגי
דהוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
They both agree that he DID accept a Neder from eating גרוגרות וצמוקין, if that was his intention.
Otherwise
פליגי אי הוי נזיר
They disagree in whether he becomes a Nazir.

And the explanations of these three מהלכים

B The מחלוקת רבי שמעון וחכמים regarding
האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים
A person who made a Neder to bring an invalid מנחה of barley; is he obligated to bring a valid מנחה of wheat?
And the two explanations for the חכמים

A

הריני נזיר
מן הגרוגרות ומן הדבילה

ובית הלל אומרים	ובית שמאי אומרים
אינו נזיר	נזיר

<i>holds</i> מנא קמא	<i>holds</i> רבי ירמיה	<i>holds</i> רבי נתן
פליגי	לא פליגי	פליגי
אי הוי נזיר	דאינו נזיר	אי הוי נזיר
לא פליגי	פליגי	לא פליגי
דלא הוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה	אי הוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה	דהוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה

If that was his intention

B

האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים

G The Machlokes רבי מאיר וחכמים regarding האומר ערך כלי עלי
 A person who states "I shall give the appraisal of this utensil to הקדש";
 He is certainly NOT obligated for the ערך, because אין ערכין לכלי
 applies only to a person, NOT to a כלי. However רבי מאיר holds
 נתון דמיו להקדש
 He DOES give the value of the כלי to הקדש, because אין אדם מוציא דבריו לבטלה
 A person does NOT make a statement in vain. Therefore, יודע שאין ערך לכלי
 וגמר ואמר לשם דמים
 He meant the דמים of the כלי, because he knows that there is NO ערך for a כלי.

While the Chachamim hold פטור מכלום
 He does NOT give anything to הקדש, because אדם מוציא דבריו לבטלה
 A person DOES sometimes make a statement in vain.

The Machlokes רבי מאיר ורבי יוסי when a person makes a statement, in which there is a contradiction between the initial and final parts:

רבי מאיר holds תפוס לשון ראשון
 We go with the initial part,
 רבי יוסי holds אף בגמר דבריו אדם נתפס
 We also go with the final part.

The Machlokes שאלה בהקדש בית שמאי ובית הלל regarding whether a person can nullify הקדש through a חכם היתר חכם
 The בית שמאי hold אין שאלה להקדש
 Because a Chacham only nullifies when the Neder is a טעות, erroneous, and הקדש בטעות הוא הקדש
 Even an erroneous הקדש is effective.

Therefore, so too, אין שאלה לנזירות
 A Chacham may NOT nullify a נזירות either, because נזירות כהקדש דמי
 is compared to הקדש in the Pasuk קדוש יהיה גדל פרע

The בית הלל hold יש שאלה בהקדש
 Because הקדש בטעות לא הוא הקדש
 Therefore יש שאלה לנזירות

C

האומר
 ערך כלי עלי
 אין ערכין לכלי

חכמים פטור מכלום	רבי מאיר נותן דמיו להקדש
אדם מוציא דבריו לבטלה	אין אדם מוציא דבריו לבטלה

When a person makes a statement in which there is a contradiction between the INITIAL and FINAL parts

שאלה
בהקדש

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

הריני נזיר

מן הגרוגרות ומן הדבילה

If a person states I shall be a Nazir from dried or pressed figs;

בית שמאי אומרים נזיר

The hold he becomes a Nazir.

ובית הלל אומרים אינו נזיר

The hold he does NOT become a Nazir.

The Gemara asks why the בית שמאי hold that this statement means נזירות. After all, a Nazir is only prohibited in grape products, as the Pasuk states

מכל אשר יעשה מגפן היין

But a Nazir is NOT prohibited in דבילה ודבילה?

The Gemara explains that the בית שמאי hold

הרי זה נזיר, because

סברי לה כר"מ דאמר

אין אדם מוציא דבריו לבטלה

They concur with רבי מאיר that a person does NOT make a statement in vain, and he wants the WHOLE statement to be effective. Therefore,

הריני נזיר

גמך ואמר לשם נזירות יין

He initially intends to become an actual Nazir from wine.

And, when he continues with

מן הגרוגרות ומן הדבילה

לאיתשולי הוא דקאתי

He reconsidered, and wants to retract from the נזירות.

However

אינו יכול לחזור

דאין שאלה בניזירות

He CANNOT retract because the בית שמאי hold a נזירות

CANNOT be retracted, even through a חכם.

The בית הלל hold

הריני נזיר, because, as Tosfos explains

יכול לחזור

דיש שאלה בניזירות

He CAN retract because the בית הלל hold a נזירות CAN be retracted through a חכם. Therefore, when he continues with

מן הגרוגרות ומן הדבילה

נדר ופתחו עמו הוא

נדר ופתחו עמו הוא

He is considered having stated a נדר with a simultaneously retraction.

1

משנה

הריני נזיר
מן הגרוגרות ומן הדבילה

ובית הלל אומרים

בית שמאי אומרים

אינו נזיר

נזיר

?

Why does this statement mean נזירות?

A Nazir is only prohibited in grape products?

מכל אשר יעשה מגפן היין

סברי אפ כר"מ דאמר

אין אדם מוציא דבריו לבטלה

הריני נזיר

אמר ואמר אלם נזירות יין

מן הגרוגרות ומן הדבילה

לאיתשולי הוא דקאתי

בית הלל

בית שמאי

אינו נזיר

כפי צב נזיר

יכול לחזור

אינו יכול לחזור

דיש שאלה בניזירות

דאין שאלה בניזירות

נדר ופתחו עמו הוא

2 Now, according to the תנא קמא
פליגי אי הוי נזיר
The **אף כשאמרו ב"ש לא אמרו** is only whether he becomes a Nazir;
But,
לא פליגי
דלא הוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
They both agree that he did NOT accept a Neder from
eating גרוגרות וצמוקין וצמוקין.
And the reason is;
According to בית שמאי, because his words are interpreted
as him wanting to become a Nazir, albeit with an unsuccess-
ful retraction;
According to הלל, because
בית הלל סברי כר"ש
לא נדר כדרך הנודרים
The הלל בית הלל concur with רבי שמעון who says that an
irregular Neder is NOT effective. And as Tosfos explains
הול"ל בלשון קונם
He should have used the word קונם for a Neder.
=====

The Mishnah continues

אמר רבי יהודה
אף כשאמרו ב"ש לא אמרו
אלא באומר הרי הן עלי קרבן
אלא פליגי דאינו נזיר
Both, בית שמאי ובית הלל, agree that he does NOT become a
Nazir. Rather

פליגי אי הוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
They disagree whether he accepted a Neder from eating
גרוגרות וצמוקין וצמוקין.

Because, as Tosfos explains

כשאין דבריו סותרים זה את זה
לפרושי קאתי

When the two parts of his statement do NOT necessarily
contradict each other, we say that the final part is an
elaboration of the initial part, and he meant to make a
Neder from הדבילה ודבילה. Therefore, the Machlokes is as
follows:

ב"ש סברי

נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה

His statement is considered a נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה,
because, as Tosfos explains

נזיר לשון הפרשה

The word נזיר means to refrain. While

ב"ה סברי

אינו נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה

Because

בית הלל סברי כר"ש

לא נדר כדרך הנודרים

=====

3 The Gemara cites a Braisa with a third approach to this Machlokes - that of רבי נתן - and as the Rosh explains; לא פליגי דהוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה Both בית שמאי ובית הלל agree that we can interpret his words as a נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה IF he says that this was his intention. However, if he did not specifically have this intention פליגי אי הוי נזיר The רבי נתן וב"ה disagree whether he becomes a Nazir. Therefore, רבי נתן אומר בית שמאי אומרים נדור ונזיר Which the Rosh interprets as נדור או נזיר Either, he's forbidden by the הדבילה ומן הגרוגרות ומן הדבילה, if that was his intention; OR he's a נזיר, because סברי לה כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה As explained earlier according to the Tanna Kamma;

ובית הלל אומרים נדור ואין נזיר The בית הלל hold that even if he had no specific intention his words are a נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה As is the opinion of רבי יהודה in the Mishnah according to the בית שמאי; because כשאין דבריו סותרים זה את זה לפרושי קאתי In which נזיר לשון הפרשה
=====

3 The Gemara cites a Braisa with a third approach to this Machlokes:

רבי נתן

פליגי

אי הוי נזיר

בית פאל

נדור ואין נזיר

כלאין דבריו סותרים צב את צב אפרושי קאתי

בית סוקאי

נדור ונזיר

סברי אב כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה

לא פליגי

דהוי נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה

If that was his intention

4 Let's summarize the opinions in the מחלוקת בית שמאי ובית הלל:
 הרניני נזיר
 מן הגרוגרות ומן הדבילה
 According to the תנא קמא;
 בית שמאי אומרים נזיר
 ובית הלל אומרים אינו נזיר
 Regarding נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
 Both ב"ש וב"ה hold
 לא הוי נדר

According to רבי יהודה and the second version of רבי נתן;
 Both ב"ש וב"ה hold
 אינו נזיר
 Regarding נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
 בית שמאי
 הוי נדר
 ובית הלל
 לא הוי נדר

According to the first version of רבי נתן;
 Regarding נדר מן הגרוגרות ומן הדבילה
 Both ב"ש וב"ה hold
 הוי נדר
 IF this was his intention;
 Otherwise
 בית שמאי אומרים נזיר
 ובית הלל אומרים אינו נזיר
 =====

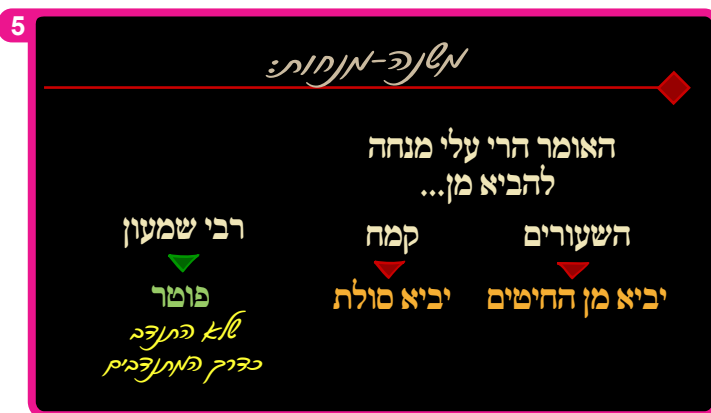
4 Let's summarize

הריני נזיר
 מן הגרוגרות ומן הדבילה

רבי נתן	רבי יהודה		תנא קמא	בית שמאי
	No intention	With intention		
נזיר	הוי נדר	אינו נזיר הוי נדר	נזיר לא הוי נדר	
אינו נזיר	הוי נדר	אינו נזיר לא הוי נדר	אינו נזיר לא הוי נדר	בית הלל

5 The Gemara next cites the Mishnah in Masechta Minachos in which the above-mentioned opinion of רבי שמעון is found:
 The תנא קמא says;
 האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים
 יביא מן החיטים
 If a person makes a Neder to bring an invalid מנחה of barley, he is obligated to bring a valid מנחה of wheat.
 Similarly,
 קמח
 יביא סולת
 If he said coarse flour, he is must bring fine flour;
 And the Mishnah gives additional examples;

רבי שמעון פוטר
 שלא התנדב כדרך המתנדבים
 רבי שמעון disagrees in all these cases and says that he is NOT obligated to bring any מנחה, because this Neder was made in an irregular fashion, which is NOT effective

6 The Gemara discusses two explanations for the Tanna Kamma.

1.
 הרניני נזיר says that the Tanna Kamma concurs with בית שמאי in our Mishnah who hold
 הרניני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה
 הוא נזיר
 Even though
 שלא כדרך הנודרים
 Because
 אין אדם מוציא דבריו לבטלה
 So too
 כי אמר מן השעורין
 מביא מן החיטים
 Because
 אין אדם מוציא דבריו לבטלה

6 The Gemara discusses two explanations for the Tanna Kamma

1

תקופה:

Like בית שמאי:

הרניני נזיר
 מן הגרוגרות
 ומן הדבילה
 הוא נזיר

Even though
 לא נדר כדרך הנודרים

Because

אין אדם מוציא דבריו
 לבטלה

So too:

כי אמר
 מן השעורין
 מביא
 מן החיטים

Even though
 לא התקדש כדרך המתקדשים

Because

אין אדם מוציא דבריו
 לבטלה

7 According to this explanation

אפילו מן העדשים
 מביא מן החיטים
 Even if he said to bring lentils, which is NEVER included in a מנחה, he is still obligated to bring a מנחה of wheat, because
 אין אדם מוציא דבריו לבטלה

7 According to this explanation

NEVER included in a מנחה
 אפילו מן העדשים
 מביא מן החיטים

Because

אין אדם מוציא דבריו
 לבטלה

8 The second explanation:
 אפילו תימא דברי הכל
 רבי יוחנן says
 The Tanna Kamma concurs with both הלל ובית הלל
 However, the Mishnah there refers to a case of
 באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך
 לא נדרתי כך אלא כך
 He stated, I made mistake - had I known that a מנחה
 CANNOT be brought with שעורין I would have certainly
 stated a מנחה with חיטין. Therefore
 מביא מן החיטין
 Because, as the שיטה מקובצת explains
 גילה דעתו שנדר כדנדרי אינשי
 He DID intend for a Neder of a proper fashion.

8

2

רבי יוחנן

אפילו תימא דברי הכל

*The Tanna Kamma concurs
 with both הלל ובית הלל*

However, the Mishnah refers to a case of

**באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך
 לא נדרתי כך אלא כך**

גילה דעתו שנדר כדנדרי אינשי

9 According to this explanation, this Halachah applies only
 to
 מן השעורין
 מביא מן החיטים
 Because
 מצי למיתלי בטעות
 He may have confused חיטים with שעורים that are used in
 certain מנחות, such as a קנאות, in which he DID intend
 for a valid מנחה. However
 מן העדשים
 אינו מביא מן החיטים
 Because
 לא מצי למיתלי בטעות
 He did NOT confuse חיטים with עדשים, which are never
 used in any מנחה; in which case he did NOT intend for a
 valid מנחה.

9

According to this explanation:

<p>▼</p> <p>מן העדשים</p> <p>אינו מביא</p> <p>מן החיטים</p> <p><i>Because</i></p> <p><i>לא מצי למיתלי בטעות</i></p>	<p>▼</p> <p>מן השעורין</p> <p>מביא</p> <p>מן החיטים</p> <p><i>Because</i></p> <p><i>מצי למיתלי בטעות</i></p>
--	---